

તંત્રી સ્થાનેથી...

રાખી : સુરક્ષાનું બંધન અને ભયમાંથી મુક્તિ

આપી પરતી અધારણે સુરક્ષાનું બંધન અને ભયમાંથી મુક્તિ દરેખશત આકમણ કરે. સરહદ નામની એક રેખા પર બાદ્દું પથરાયો હોય, ચાલોસે છુદ્ધ છવાયા વૈનિકો સામે સશ્વત સેના આકમણ કરવાની હોય તે વખતે તિરંગાની ગરિમા સાથે છેલ્લો થાસ દેખાતો હોય, બંદુકમાં કારતૂસ ભરતી વખતે એની નજરે કાર્ડ બાંધેલ લાલ દોરા ઉપર જાય ત્યારે આત્મવિશ્વાસ અને ડિમટમાં વધારો અનુભવય અને શું કહેવાય ? કાર્ડમાં બંધેલ લાલ દોરાની જે સેલ અને શ્રદ્ધા છેનું કોઈ પરિમાળા નથી તે ના એના ઓઈ પુરાવા છે. પરંતુ એ ધારાના એક એક તાત્ત્વી પરસ્પર રસા કવચ આપતા એક સંબંધની વધારો હતા પણ પારોશના છોકરાઓ અને ડિંગારાઓ વારો આપતા નાહતા, એ વખતે ટલ્યુકરીએ મોટો અવાજે એક નામની બૂમ પાડો. અચાનક પવન વેગ ટલ્યુકરીથી માંડ રજા વખત મોટો ટેક્સીથી આધ્યો, ટલ્યુકરીનો હાથ ખેંચીને ડિંગારા તરફ વિઠ ગયો. ડિંગારા પર ડિલ્લોસા લેતી ટલ્યુકરીને આંખમાં અવેલી ચમકને શું કહેવાય ? પોતાનાથી ગંગા વર્ષ મોટો ભાઈને પાંદેલી બૂમની અંદર જે હતું એનું નામ એક એવો વિશ્વાસ જેનો આકાર, કદ કે જીવાઈ માપવી શકવ નથી પરંતુ એના અસ્તિત્વ અંગે તમામ ભારતીયને ખબર છે. રસા નામનું બંધન તમામ 'ભયન'માં શિરમોરે છે. ભારતના જીવાતા અને તહેવારોમાં વખત અને સમાજ એક્સપીલા સાથે ગુંઘાઈ ગયા. સામાન્ય રીતે ભાઈ બેઠેન તહેવાર તરીકે જાણીતા રસાંબંધના તહેવારના મુખ્ય બે અંગો છે. એક દોર અને બીજા અંગ નું નામ છે પરસ્પર રસા કરવાની લાગડી સાથેનું અનાય જોડાયો. ઇન્દ્રની સુખાકારી માટે બધાયેલા પાવેન દોર અને રસાણી મહેશ્યાથી રસાંબંધના નામના આ સામાજિક તહેવાર નો આરાંથ થયો એવું મનાય છે. પુરાણી અનેક કથાઓમાં રસાકવચ અને સંબંધના જોડાણની વાત છે. માની લોકે એક દરેક પાંચો કે ઘણતાઓ કાલ્પનિક છે અને કથાનો ભાગ છે, તો પણ રસાની અપેક્ષા અને કરજ અંગેની સામાજિક વાસ્તવિકતા અકંબંધ છે, જે આજે પણ એટલી જ તિરતાથી જીવાય છે. મોતાભાગના દરેક તહેવારમાં ઉજવણીના પરિવર્તન સ્વદ્ધે આધુનિક સ્પર્શ ઉમેરાતો જીવ છે પરંતુ રસાંબંધન એક એવો તહેવાર છે જેના રાખીની ડિપીન કે ભેટની પસંદગી સિયાય ખાસ મોટો તંકાવત જોવા મળતો નથી કારણકરી એના મૂળામાં માનસિક જરૂરિયાં છે. અંગત સ્વજાની સુખાકારી માટે બધાયેલા પાવેન દોર અને રસાણી મહેશ્યાથી રસાંબંધના નામના આ સામાજિક તહેવાર નો આરાંથ થયો એવું મનાય છે. પુરાણી અનેક કથાઓમાં રસાકવચ અને સંબંધના જોડાણની વાત છે. માની લોકે એક દરેક પાંચો કે ઘણતાઓ કાલ્પનિક છે અને કથાનો ભાગ છે, તો પણ રસાની અપેક્ષા અને કરજ અંગેની સામાજિક વાસ્તવિકતા અકંબંધ છે, જે આજે પણ એટલી જ તિરતાથી જીવાય છે. મોતાભાગના દરેક તહેવારમાં ઉજવણીના પરિવર્તન સ્વદ્ધે આધુનિક સ્પર્શ ઉમેરાતો જીવ છે પરંતુ રસાંબંધન એક એવો તહેવાર છે જેના રાખીની ડિપીન કે ભેટની પસંદગી સિયાય ખાસ મોટો તંકાવત જોવા મળતો નથી કારણકરી એના મૂળામાં માનસિક જરૂરિયાં છે. અંગત સ્વજાની સુખાકારી માટે બધાયેલા પાવેન દોર અને રસાણી મહેશ્યાથી રસાંબંધના નામના આ સામાજિક તહેવાર નો આરાંથ થયો એવું મનાય છે. દેવ અને દાનવાના યુદ્ધમાં દોરોને શક્તિશાળી અને પરાકરી રાજી બિનોને જીવ હતો એ સમયે ભગવાન વિશ્વુદે શાયિને એક દોરો આધ્યો એ પવિત્ર દોરને શાયિને ઇન્દ્રના કંઈ બધાયો અને ઇન્દ્રનો બલ પર વિજય પણ થયો. આ કથા પવિત્ર દોરની, બંધન અને રસાણી માટેની આસ્થાની વાત તો કરે જ છે પરંતુ રસાંબંધનો તહેવાર મારી ભાઈ અને બેઠેના સંબંધ પૂરતો મયોદિત નથી એમ પણ સૂચ્યાયે છે. મહાભારતની બે રાખીની વાત બહુ જાણીતી છે. કૃષ્ણની અંગીયામાં ચીરો પડોયો તારે એક પણ કાણો વિલબુ કંપાય વગર દોપદીએ સાંદ્રિનો છેંદ્રો ફાનીને એના સપાના કૃષ્ણને પાટો બધાયો. કૃષ્ણો એ સમયે કહેવો એક રાખી અને કરજ અંગેની સામાજિક વાસ્તવિકતા અકંબંધ છે, જે આજે પણ એટલી જ તિરતાથી જીવાય છે. મોતાભાગના દરેક તહેવારમાં ઉજવણીના પરિવર્તન સ્વદ્ધે આધુનિક સ્પર્શ ઉમેરાતો જીવ છે પરંતુ રસાંબંધન એક એવો તહેવાર છે જેના રાખીની ડિપીન કે ભેટની પસંદગી સિયાય ખાસ મોટો તંકાવત જોવા મળતો નથી કારણકરી એના મૂળામાં માનસિક જરૂરિયાં છે. અંગત સ્વજાની સુખાકારી માટે બધાયેલા પાવેન દોર અને રસાણી મહેશ્યાથી રસાંબંધના નામના આ સામાજિક તહેવાર નો આરાંથ થયો એવું મનાય છે. દેવ અને દાનવાના યુદ્ધમાં દોરોને શક્તિશાળી અને પરાકરી રાજી બિનોને જીવ હતો એ સમયે ભગવાન વિશ્વુદે શાયિને એક દોરો આધ્યો એ પવિત્ર દોરને શાયિને ઇન્દ્રના કંઈ બધાયો અને ઇન્દ્રનો બલ પર વિજય પણ થયો. આ કથા પવિત્ર દોરની, બંધન અને રસાણી માટેની આસ્થાની વાત તો કરે જ છે પરંતુ રસાંબંધનો તહેવાર મારી ભાઈ અને બેઠેના સંબંધ પૂરતો મયોદિત નથી એમ પણ સૂચ્યાયે છે. મહાભારતની બે રાખીની વાત બહુ જાણીતી છે. કૃષ્ણની અંગીયામાં ચીરો પડોયો તારે એક પણ કાણો વિલબુ કંપાય વગર દોપદીએ સાંદ્રિનો છેંદ્રો ફાનીને એના સપાના કૃષ્ણને પાટો બધાયો. કૃષ્ણો એ સમયે કહેવો એક રાખી અને કરજ અંગેની સામાજિક વાસ્તવિકતા અકંબંધ છે, જે આજે પણ એટલી જ તિરતાથી જીવાય છે. મોતાભાગના દરેક તહેવારમાં ઉજવણીના પરિવર્તન સ્વદ્ધે આધુનિક સ્પર્શ ઉમેરાતો જીવ છે પરંતુ રસાંબંધન એક એવો તહેવાર છે જેના રાખીની ડિપીન કે ભેટની પસંદગી સિયાય ખાસ મોટો તંકાવત જોવા મળતો નથી કારણકરી એના મૂળામાં માનસિક જરૂરિયાં છે. અંગત સ્વજાની સુખાકારી માટે બધાયેલા પાવેન દોર અને રસાણી મહેશ્યાથી રસાંબંધના નામના આ સામાજિક તહેવાર નો આરાંથ થયો એવું મનાય છે. દેવ અને દાનવાના યુદ્ધમાં દોરોને શક્તિશાળી અને પરાકરી રાજી બિનોને જીવ હતો એ સમયે ભગવાન વિશ્વુદે શાયિને એક દોરો આધ્યો એ પવિત્ર દોરને શાયિને ઇન્દ્રના કંઈ બધાયો અને ઇન્દ્રનો બલ પર વિજય પણ થયો. આ કથા પવિત્ર દોરની, બંધન અને રસાણી માટેની આસ્થાની વાત તો કરે જ છે પરંતુ રસાંબંધનો તહેવાર મારી ભાઈ અને બેઠેના સંબંધ પૂરતો મયોદિત નથી એમ પણ સૂચ્યાયે છે. મહાભારતની બે રાખીની વાત બહુ જાણીતી છે. કૃષ્ણની અંગીયામાં ચીરો પડોયો તારે એક પણ કાણો વિલબુ કંપાય વગર દોપદીએ સાંદ્રિનો છેંદ્રો ફાનીને એના સપાના કૃષ્ણને પાટો બધાયો. કૃષ્ણો એ સમયે કહેવો એક રાખી અને કરજ અંગેની સામાજિક વાસ્તવિકતા અકંબંધ છે, જે આજે પણ એટલી જ તિરતાથી જીવાય છે. મોતાભાગના દરેક તહેવારમાં ઉજવણીના પરિવર્તન સ્વદ્ધે આધુનિક સ્પર્શ ઉમેરાતો જીવ છે પરંતુ ર

ન્યૂજ ઓફ ગાંધીનગર ઈન્ઝીનિક

સાહિત્ય સરિતા-આચોજક : પ્રદીપ રાવલ

તો હાઉં

સદીઓથી,
ભડક,
ધારણ,
ભમુક છે,
ઓલવાપા વિના
દાવાના,
વરવાનાની માફક સળગેઠે.
અસ્યા,
ઈંચ,
વેરાની,
હુતાથન!!!
કૂથલોની,
તાજિયાની માફક,
કોઈ એને,
કાયમ માટે,
દાઢ કરો,
તો હાઉં!!
ભરત વેષ્યા...
અમેરિકાના મેક્સિકોના પેસા
તે લાંદો શેરેદાને કહેવાનું જો બાત
ગાયમે હે, ગાયકે શિલ્પમાં નહીં,
શિલ્પમાં નહીં!!!

કરીએ છોડે અને ચાતના અંધકારમાં
દ્રક-ટેમોના કંસી કંસીને જનલખાને
ધકેલીએ છોડે. છેલ્લા કેટલાક
વરસોમાં ગોમાંસની નિકસ કરવામાં
હબ્બાયે પ્રથમ નભર મેળાયે છે!!

ગાયમાતામાં તેરીસ કરોડ
દેવતાનો વાસ હોય તો દેશમાં
જનલખાનીની માલિકી બહુતી-નીછે
તો શાળા કંપાત નહીં હોય? કદાચ
વાંદરા મગરની વાતના પેલા
વાંદરાની કેમ આપો પણ કળજુંગા
પર મુકી આવીએ છોડે!!

ચેમેસાના ગાય માટે કરોડી

સ્થિતિ બને છે. જમીન બીજી થઈ
છે. સ્તર કોરા હોય. સ્તરા પરના
ભૂવા-પ્રાણમાં તલાવી જેણું હોય. એ

વચ્ચેટ્રાફિનોને અયણારૂપ થાપ તેરીને

બનની આમંત્રણ પત્રિકા લખ્યા
મુજબ સગાચાલા મિનન્ડન સાથે

લન્નમા ઉપસ્થિત રહેવા આપુંણા

જો એચાવા નિમન્નોની સંઘા ઘટતી

થાય છે. એ વાત અલગ છે!! માયું

થોડું થે માટે ગાય, વાંદરા, વાંદરી

એરો જમાવે છે. રસો માનો કે

યાલાંદુંદિવાકર ગાયમાતાના પરમ

પિતાશીની સ્થાવર મિલકત થોડું તેમ

એડો જમાવે છે!! ગાયમાતા

ભગવાનીના પણ ચાવી હઈ હોય!

એટેથે સ્થિતપ્રણના લખણોનું લાદ

આન્સ્પ્રાત કરી તેજું અથરસ: પલન

કરે છે. વાહનોના ભોપુ,

પોલીસાંદાની સિસેટી, રાફારીના

હાઇડરી સાંજે પણ વિશ્વિત થતી

નથી કે ભૂમાગનો પરિયાગ કરતી

નથી!!!

અદા! હા! શું

મનોહર, નયનરમ્ય, મધુરતમ દશ્ય!

ચમયશું ભર્તું તો હિયચું એ

કલ્યાનાતીત દ્રશ્ય અનિમેષ નજરે જોયા

કરે. રામ ભગવાનનો જન્મ થોડું ત્યારે

શિશુ રામને નિધાળા માટે સૂર્ય થભી

ગયો હોય તેમ આ દરશ્યો અમારા

માનસપટલ દૂરદરશની માફક

રીવાઇન્ડ-ફોર્વર્ડ થાય છે. અમારી

ભૂમુખાનુંથી મોનો કે લોપ થયે છે.

અંતરકાશો એ દ્રશ્યાવદિયો કંધો

જમાવે છે. આયાવિતમાં જન્મ લેવો

એ સોન્નાની ઘટના છે. એમાં પણ

આશાવલી કે કલાયાતી પાઈ

(પાઈ)

અમારી માનોહર એની ઘટના

એની નિધાળા કે કાંઈ એની

નિધાળા એ કાંઈ

